

Nr 5

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar om anslag till kapitalinvesteringar, såvitt avser jordbruksärenden, jämte i ämnet väckta motioner.

Till jordbruksutskottet har hänvisats i statsverkspropositionen gjorda framställningar om anslag till kapitalinvesteringar, såvitt dessa avser jordbruksärenden. Utskottet får härmed avgiva utlåtande över framställningarna jämte med anledning därav framlagda motioner.

Beträffande utredningen i hithörande ärenden får utskottet i huvudsak hänvisa till motsvarande punkter i statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för den 3 januari 1957 (bil. 30 till statsverkspropositionen).

Statens affärsverksfonder

Domänverket

1:o) **Tjänstebostäder för domänverket.** För innevarande budgetår har å kapitalbudgeten under Statens affärsverksfonder: Domänverket anvisats ett investeringsanslag av 700 000 kronor till tjänstebostäder för domänverket. Från anslaget bestrides kostnaderna för inköp eller uppförande av tjänstebostäder för domänverkets befattningshavare i sådana fall, då dylika bostäder icke kan anskaffas på annat sätt.

Domänstyrelsen (skr. 3/9 1956) hemställer, att för ifrågavarande ändamål skall för nästa budgetår anvisas ett investeringsanslag av 2 000 000 kronor.

Departementschefen har anfört följande.

»Liksom tidigare år anser domänstyrelsen, att en kraftig anslagsökning är nödvändig för tillgodoseendet av behovet av tjänstebostäder för domänverket. Jag finner mig emellertid alltjämt icke kunna tillstyrka en medelsanvisning av den omfattning, som domänstyrelsen föreslagit. För min del förordar jag, att ett oförändrat anslag av 700 000 kronor skall anvisas för ändamålet. För bostadslån till skogsarbetare torde, därest riksdagen icke har något att erinra, även för år 1957 böra få disponeras högst 1 000 000 kronor av domänverkets driftsinkomster.»

Utskottet. Utskottet biträder Kungl. Maj:ts förslag och hemställer sålunda, att riksdagen må till *Tjänstebostäder för domänverket* för budgetåret 1957/58 anvisa ett investeringsanslag av 700 000 kronor.

2:o) **Kontorsbyggnader för domänverket.** *Domänstyrelsen* (skr. 3/9 1956) hemställer, att till kontorsbyggnader för domänverket skall för nästa budgetår anvisas ett investeringsanslag av 100 000 kronor. Till stöd härför anför styrelsen, att det blir nödvändigt att ordna en större revirexpedition i Jokkmokk, gemensam för Pärälvens och Storbackens revir. Domänverket saknar emellertid lokal härför och möjlighet att hyra sådan finnes ej. En särskild byggnad bör därför uppföras å tomtmark, som domänverket innehar. Kostnaderna har beräknats till 90 000 kronor. För andra uppkommande byggnadsbehov på kontorsområdet bör ett belopp av 10 000 kronor stå till förfogande.

Departementschefen har icke något att erinra mot domänstyrelsens framställning.

Utskottet. I likhet med departementschefen har utskottet icke funnit anledning till erinran mot föreliggande förslag och hemställer därför,
att riksdagen må till *Kontorsbyggnader för domänverket* för budgetåret 1957/58 anvisa ett investeringsanslag av 100 000 kronor.

3:o) **Byggnadsarbeten m. m. vid statens försöksgårdar.** Kungl. Maj:t har under denna punkt (s. 3—6) föreslagit en medelsanvisning av 107 500 kronor.

I detta sammanhang har utskottet behandlat följande inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade motioner, nämligen

a) I: 55 av herr *Olofsson, Uno, m. fl.*; samt

b) II: 110 av herr *Jacobson* i *Vilhelmina m. fl.*

I motionerna har yrkats, att riksdagen måtte — utöver av Kungl. Maj:t upptagna medel under förevarande anslag — anvisa ett belopp av 312 800 kronor för uppförande av maskinhall och arbetarbostäder samt för utförande av yttre arbeten och dikning vid Röbbäcksdalens försöksgård;

c) I: 230 av herr *Werner*, likalydande med II: 287 av herr *Wahrendorff*, i vilka motioner hemställts, att riksdagen måtte dels i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om snara åtgärder för verkställande av riksdagens tidigare fattade beslut angående Sunne försöksgård i Värmlands län, dels till lantbruksnämnden i länet anvisa ett belopp av 25 000 kronor för påbörjande av områdets grundförbättring genom täckdikning.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för motionerna, torde få hänvisas till dessa.

Styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök (skr. 23/8 1956) har hemställt, att för nästa budgetår ett belopp av sammanlagt 711 100 kronor skall anvisas till byggnadsarbeten m. m. vid statens försöksgårdar. Beloppet avses för följande ändamål.

1. Offer		
a) Igenläggning av diken	2 500	
b) Yttre målning av institutionsbyggnad och rättar- bostad	7 500	10 000
2. Flahult		
a) Installation av oljeeldning i föreståndarbostaden ..	3 500	
b) Återstående täckdikning av vissa delar av vitmosse- jorden	6 000	9 500
3. Wiad		
a) Maskinhall m. m.	185 000	
b) Ombyggnad av spannmålstork	22 300	207 300
4. Stenstugu		
a) Lantarbetarbostad	55 000	
b) Dikning och täckdikning av myren	6 900	
c) Täckdikning av fastmarksjorden	9 600	71 500
5. Röbbäcksdalen		
a) Maskinhall	90 000	
b) Arbetarbostäder	165 000	
c) Yttre arbeten	153 000	
d) Dikning	4 800	412 800
	<u>Summa kronor</u>	<u>711 100</u>

Beträffande förslaget under 5. har högskolestyrelsen anfört i huvudsak följande.

5 a. Jordbruksredskapen vid Röbbäcksdalens försöksgård har ett värde av ca 50 000 kronor. Någon maskinhall, där redskapen kan förvaras på betryggande sätt, finnes icke. Förslag till maskinhall m. m. är f. n. under utarbetande. Byggnaden erfordras enbart för jordbruksdriften vid gården.

5 b. Röbbäcksdalsutredningen har räknat med att det erfordras fyra bostäder, nämligen för ladugårdsförman, traktorskötare, försöksförman och gårdskar. Byggnadsstyrelsen har beräknat kostnaderna för envar av dessa bostäder till 74 000 kronor, vartill kommer kostnad för gemensam tvättstuga med 26 000 kronor. Sammanlagt uppgår kostnaderna sålunda till 322 000 kronor. Utredning pågår emellertid inom byggnadsstyrelsen, om icke kostnaderna kan nedbringas genom att s. k. Linerohus uppföres. Preliminärt räknar högskolestyrelsen med en kostnad av 55 000 kronor per hus och för tre hus sålunda 165 000 kronor. Högskolestyrelsen erinrar därvid om motionerna I: 44 och II: 51 vid 1956 års riksdag rörande anvisande av medel till uppförande av tre arbetarbostäder vid gården.

5 c. För bostäderna och de ytterligare institutionsbyggnader, som föreslagits av Röbbäcksdalsutredningen, erfordras vissa kompletteringar i fråga om ledningar, mindre vägar och planer, ytterbelysning m. m. Dessa arbeten har tidigare av byggnadsstyrelsen kostnadsberäknats till 153 000 kronor. Med

hänsyn till vissa ändrade förutsättningar har byggnadsstyrelsen igångsatt förnyad kostnadsberäkning av arbetet. I avvaktan på slutförandet av byggnadsstyrelsens utredning har högskolestyrelsen, som preliminärt beräknat belopp, upptagit 153 000 kronor.

5 d. För innevarande budgetår har anvisats 20 000 kronor för dikning av en areal av 14,1 hektar. Enligt av lantbruksnämnden tidigare verkställd beräkning erfordras ytterligare 4 800 kronor för att slutföra arbetet.

Efter redogörelse för motiveringen i fråga om övriga förslag jämte för ett i ärendet avgivet yttrande från jordbrukshögskoleutredningen har *departementschefen* anfört följande.

»Med hänsyn till nödvändigheten att inskränka den statliga investeringsverksamheten är jag icke beredd att tillstyrka de för nästa budgetår planerade byggnadsarbetena i den omfattning, högskolestyrelsen förordat. För min del vill jag sålunda föreslå, att medel skall anvisas för att bygga en arbetarbostad vid Röbbäcksdalens försöksgård samt för vissa yttre arbeten vid samma försöksgård med 55 000 kronor respektive 45 000 kronor. Härutöver kan jag endast tillstyrka, att 7 500 kronor ställes till förfogande för yttre målning av institutionsbyggnad och rättarbostad vid Offers försöksgård.

Vid bifall till vad jag sålunda föreslagit skulle till byggnadsarbeten m. m. vid statens försöksgårdar för nästa budgetår behöva anvisas ett investeringsanslag av (55 000 + 45 000 + 7 500 =) 107 500 kronor.»

Utskottet. Under förevarande anslagspunkt har styrelsen för lantbruks-högskolan och statens lantbruksförsök upptagit byggnadsföretag och reparationsarbeten m. m. till ett belopp av tillhoppa 711 100 kronor, varav 412 800 kronor avses för vissa arbeten vid Röbbäcksdalens försöksgård. Departementschefen har beträffande denna försöksgård föreslagit en medelsanvisning av 100 000 kronor för en arbetarbostad och vissa yttre arbeten. I motionerna I: 55 och II: 110 har emellertid yrkats, att samtliga ifrågakvarande arbeten skall komma till utförande under nästa budgetår och att anslaget i enlighet härmed skall uppräknas med 312 800 kronor.

Utskottet vill för sin del i likhet med motionärerna understryka angelägenheten av att den av riksdagen beslutade utbyggnaden av Norrlands lantbruksförsöksanstalt Röbbäcksdalen fullföljes så snart förhållandena det medger. Statsmakterna synes även vara väl medvetna om den stora betydelsen av att så sker. Sålunda har fr. o. m. år 1951 årligen anvisats medel för den successiva utbyggnaden av anstalten. I fråga om de nu aktuella arbetena vid Röbbäcksdalen har det vid särskild föredragning inför utskottet upplysts, att jordbruksredskapen vid gården f. n. förvaras i skjul, vilka dock delvis är bristfälliga, samt att kostnaderna för den föreslagna maskinhallen efter ytterligare överarbetning torde kunna nedbringas. Vidare får utskottet erinra om att beträffande de ifrågasatta arbetarbostäderna utredning pågår inom byggnadsstyrelsen, om icke besparingar kan åstadkommas genom att s. k. Linerohus uppföres. I avvaktan på resultatet av pågående undersökningar och erfarenheterna av nyssnämnda hustyps lämplighet för ifråga-

satt ändamål är utskottet icke berett biträda motionerna I:55 och II:110.

Vad angår yrkandena i motionerna I:230 och II:287 bör desamma enligt utskottets förmenande — i avbidan på resultaten av jordbrukshögskoleutredningens arbete — av riksdagen lämnas utan bifall.

Under åberopande av det anförda och då Kungl. Maj:ts medelsberäkning under anslagspunkten icke föranleder någon utskottets erinran, hemställer utskottet,

1) att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning ävensom med avslag å motionerna I:55 och II:110 samt I:230 och II:287, sistnämnda två motioner såvitt nu är i fråga, till *Byggnadsarbeten m. m. vid statens försöksgårdar* för budgetåret 1957/58 anvisa ett investeringsanslag av 107 500 kronor;

2) att motionerna I:230 och II:287, såvitt däri yrkats, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om snara åtgärder för verkställighet av riksdagens tidigare fattade beslut angående Sunne försöksgård i Värmlands län, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Statens allmänna fastighetsfond

4:o) *Byggnadsarbeten vid lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök*. Under denna punkt (s. 6—11) har Kungl. Maj:t föreslagit en medelsanvisning av 185 000 kronor.

I samband härmed har utskottet behandlat en inom riksdagens andra kammare väckt, till utskottet hänvisad motion, nr 272, av herr *Stiernstedt m. fl.*, i vilken motion yrkats, att riksdagen måtte under förevarande anslag för nästa budgetår anvisa ett belopp av 885 000 kronor.

Beträffande motiveringen för yrkandet får utskottet hänvisa till innehållet i motionen.

Styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök (skr. 23/8 1956) har hemställt, att för nästa budgetår skall anvisas medel till kostnaderna för i följande sammanställning angivna byggnadsarbeten vid högskolan och lantbruksförsöken.

1. Institutionsbyggnad för statens jordbruksförsök	848 000
2. Institutionsbyggnad för institutionen för växtsjukdomslära ..	700 000
3. Kärlförsöksgård för institutionen för allmän jordbrukslära ..	475 000
4. Panncentral vid Ultuna	600 000
5. Höns hus för institutionen för husdjursgenetik	365 000
6. Vattenledning vid Ultuna	120 000
7. Ombyggnad av administrationsbyggnaden	225 000
8. Tillbyggnad av fjäderfäanläggningen vid Bäcklösa	95 000
9. Tre tjänstebostäder	184 000
10. Inredning av ungdjursladugården	230 000
11. Ombyggnad av försöksladan	16 500
12. Inredning av rum i restaurangbyggnaden	27 500
13. Stängsel omkring kärlförsöksgård och växthus vid statens jordbruksförsök	16 500
14. Ombyggnad av vägen mellan hållplatsen vid småstugeområdet och Ultuna södra hållplats	70 000
15. Ombyggnad av västra flygelbyggnaden vid Ultuna	114 500
16. Ändringsarbeten i institutionens för allmän jordbrukslära lo- kaler	7 500
17. Ombyggnadsarbeten i pannrummen till maskintekniska insti- tutionen och mikrobiologiska institutionen	56 000
18. Reparationsarbeten inom mikrobiologiska institutionens bygg- nad	65 000
	Summa kronor 4 215 500

För större delen av de i sammanställningen upptagna byggnadsarbetena begärdes medel i anslagsäskandena för innevarande budgetår. Flertalet av förslagen har även framförts i tidigare anslagsäskanden. Beträffande de av högskolestyrelsen åberopade motiveringarna för de olika förslagen torde få anföras följande i fråga om det under punkten 2 i sammanställningen upptagna byggnadsarbetet.

2. Förslaget om uppförande av en institutionsbyggnad för institutionerna för växtsjukdomslära och växtodlingslära har återkommit i anslagsäskandena för de senaste åren. Beträffande motiveringen torde få hänvisas till 1954 respektive 1956 års kapitalbudget (jordbruksdepartementet, s. 5 under 2 respektive s. 8 under 2). Nu erinrar högskolestyrelsen om en promemoria dagtecknad i december 1955, som av sakrevisionen överlämnats till jordbruksdepartementet. I promemorian framhålles, att den av sakrevisionen och byggnadsstyrelsen verkställda utredningen givit till resultat, att en nybyggnad för institutionerna för växtsjukdomslära och växtodlingslära bör uppföras, i vilken vissa lokaler bör vara gemensamma. Om bygget utföres i etapper, bör den första avse institutionen för växtsjukdomslära men omfatta även vissa gemensamma utrymmen nämligen kurslaboratorium, kylanlägg-

ning och fotografiskt laboratorium, då institutionen eljest icke kan fylla sina uppgifter vare sig i fråga om undervisning eller forskning. Kostnaderna för förslaget beräknas av byggnadsstyrelsen till 2 000 000 kronor, varav för första etappen 700 000 kronor. Vidare anmäler högskolestyrelsen, att institutionsföreståndaren anfört, att varken forskningsarbetet eller undervisningen tillfredsställande kan skötas i de nuvarande lokalerna. Avsaknaden av ändamålsenliga utrymmen för bl. a. sterilisering, odling och infektioner under konstanta betingelser samt frånvaron av lokaler för termostater, samlingar och provberedningar omöjliggör upptagandet av viktiga aktuella forskningsuppgifter på växtskyddsområdet i en omfattning, som kan anses rimlig. Högskolestyrelsen, som vitsordar vad institutionsföreståndaren anfört i ärendet, framhåller ånyo angelägenheten av att ifrågavarande byggnadsarbete kommer till utförande.

Jordbrukshögskoleutredningen (remissutlåtande 28/9 1956) anför, att framställningen icke föranleder annan erinran från utredningens sida än att med anvisande av medel till de under institutionsbyggnad för statens jordbruksförsök, kärnförsöksgård för institutionen för allmän jordbrukslära, höns-hus för institutionen för husdjursgenetik, tillbyggnad av fjäderfäanläggning vid Bäcklösa samt inredning av ungdjursladugården upptagna byggnadsarbetena bör anstå tills vidare i avvaktan på utredningens förslag.

Byggnadsstyrelsen (skr. 13/11 1956), som yttrat sig över punkterna 2, 6 och 18, anför, att inom byggnadsstyrelsen upprättats nytt skissförslag till den för institutionerna för växtsjukdomslära och växtodlingslära gemensamma byggnaden, varvid utgångspunkten varit ett av statens sakrevision upprättat nytt lokalprogram för de båda institutionerna. Byggnaden föreslås därvid skola utföras i form av en i öst-västlig riktning liggande långa. Den östra delen avses skola utnyttjas för institutionen för växtsjukdomslära och den västra för institutionen för växtodlingslära. Den förstnämnda delen skall därvid uppföras som en första byggnadsetapp, varvid jämväl större delen av de i byggnadens mittparti belägna, för de båda institutionerna gemensamma lokalerna samtidigt måste komma till stånd. Både med hänsyn till byggnadstekniska synpunkter och arbetet inom den institution, som ingår i första etappen, anser byggnadsstyrelsen det emellertid önskvärt att i samband med denna etapp färdigställa samtliga de gemensamma lokalerna inom anläggningen. Kostnaderna för den i första etappen ingående delen av byggnaden har på grundval av föreliggande skisser beräknats till 2 000 000 kronor. Av detta belopp avses 750 000 kronor för de gemensamma lokalerna. För arbetets påbörjande erfordras under budgetåret 1957/58 ett belopp av 700 000 kronor.

Departementschefen har — efter närmare redogörelse för motiveringen för övriga anslagsäskanden — anfört följande.

»Högskolestyrelsens framställning om anslag för nästa budgetår till byggnadsarbeten vid lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök avser till

väsentlig del byggnadsföretag, vartill medel begärts de närmast föregående budgetåren. Jag torde emellertid få erinra om att det arbete, som bedrivs av jordbrukshögskoleutredningen, även omfattar frågan om högskolans byggnader. Såsom framgår av det föregående har utredningen i sitt i ärendet avgivna yttrande förklarat, att med anvisande av medel till flera av de ifrågasatta byggnadsarbetena bör anstå tills vidare i avvaktan på utredningens förslag. Med hänsyn till vad sålunda anförts är jag för min del icke beredd att nu upptaga till behandling de av utredningen berörda byggnadsföretagen.

Vid prövningen av högskolestyrelsens yrkanden i övrigt har jag i rådande ekonomiska läge funnit mig även i år böra tillstyrka en i förhållande till de framlagda förslagen mycket begränsad medelsanvisning. Jag har därvid stannat för att förorda, att medel nu skall anvisas för avhjälpande av de redovisade bristerna beträffande vattenledningen i Ultuna och den mikrobiologiska institutionens byggnad, vilka arbeten uppenbarligen icke utan risk för skada kan uppskjutas. För dessa ändamål torde böra anvisas 120 000 kronor respektive 65 000 kronor eller tillhopa 185 000 kronor. Någon medelsanvisning till övriga byggnadsföretag kan jag icke förorda.»

Utskottet. Såsom framgår av det föregående har högskolestyrelsen i sin framställning om anslag å kapitalbudgeten för nästa budgetår vid lantbrukshögskolan och lantbruksförsöken upptagit byggnadsföretag till ett belopp av sammanlagt 4 215 500 kronor, varav 700 000 kronor avses för påbörjande av första etappen utav en ny institutionsbyggnad för institutionen för växtsjukdomslära. Kungl. Maj:t har emellertid ansett sig kunna förorda upptagandet av medel endast till sådana arbeten av mindre omfattning, som är oundgängligen nödvändiga. I motionen II: 272 har yrkats, att medel även skall anvisas till nyssnämnda byggnadsarbete för institutionen för växtsjukdomslära. Med hänsyn till de krav på sträng återhållsamhet, som måste iakttagas i fråga om den offentliga byggnadsverksamheten, är utskottet emellertid icke berett att med frångående av Kungl. Maj:ts förslag tillstyrka en medelsanvisning av den storleksordning, som avses i motionen.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionen II: 272, till *Byggnadsarbeten vid lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök* för budgetåret 1957/58 anvisa ett investeringsanslag av 185 000 kronor.

5:o) *Byggnadsarbeten vid Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut. Styrelsen för Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut* (skr. 21/8 1956) hemställer, att ett anslag av 1 076 000 kronor skall anvisas till de byggnadsarbeten, som angives i följande sammanställning.

<i>Institutet i allmänhet</i>	
1. Vattentäkt	150 000
2. Vaktmästarbostad	58 000
<i>Lantbruksavdelningen</i>	
3. Ombyggnad av lantbruksskolan	215 000
<i>Mejeriavdelningen</i>	
4. Vaktmästarbostad	58 000
5. Omändring av lärarbostad	30 000
<i>Statens trädgårdsförsök</i>	
6. Om- och tillbyggnad av Alnarps skola	405 000
7. Tillbyggnad av redskapsbod jämte inredning av lunchrum ..	90 000
8. Kallväxthus	16 000
9. Ombyggnad av ett växthus	4 000
10. Installation av ny värmepanna med pump och oljeeldnings- aggregat	20 000
11. Uppförande av barack vid Nyckelby	20 000
12. Reparation av trädgårdsmästarbostad	10 000
	Summa kronor 1 076 000

Anslagsberäkningen grundar sig i fråga om punkterna 2, 3, 4, 6, 7 och 8 på av byggnadsstyrelsen verkställda kostnadsberäkningar. Övriga kostnadsberäkningar har uppgjorts på grundval av dels infordrade anbud, dels av institutet i samråd med speciell expertis gjorda beräkningar.

Tidigare har medel begärts till utbyggnad av mejeriet med en avdelning för konsumtionsmjölk m. m. med tillhoppa 390 000 kronor. Med anledning av pågående och väntade utredningar göres f. n. icke någon framställning härom. Behovet av ifrågavarande avdelning blir dock för varje dag mera trängande. Institutsstyrelsen anför, att med anledning av ökad flaskmjölkförsäljning den praktiska situationen är närmast ohållbar, bortsett från att undervisningen är lidande därav.

Slutligen framhåller institutsstyrelsen, att den anser samtliga i det följande berörda byggnadsföretag mycket angelägna men vill i första hand understryka behovet av utökning utav vattentäkten och ombyggnad av lantbruksskolan.

Departementschefen har anfört följande.

»Institutsstyrelsen har även i år i sina anslagsäskanden begärt ett avsevärt belopp för ny- och ombyggnadsarbeten vid institutet. I nuvarande ekonomiska läge är jag emellertid icke beredd att förorda en medelsanvisning för ändamålet i den omfattning, institutsstyrelsen begärt. Jag finner mig sålunda endast böra föreslå utförandet av vissa arbeten, som synes vara mest angelägna. Såsom framgår av det föregående har institutsstyrelsen i första hand understrukit behovet av en utökning utav vattentäkten och ombyggnad av lantbruksskolan. Jag anser därför, att medel nu bör anvisas för

dessa arbeten. Mot kostnaderna härför, 150 000 respektive 215 000 kronor, har jag icke något att erinra.»

Utskottet. Då Kungl. Maj:ts förevarande förslag icke föranleder någon utskottets erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut* för budgetåret 1957/58 anvisa ett investeringsanslag av 365 000 kronor.

6:o) *Byggnadsarbeten vid statens centrala frökontrollanstalt.* *Byggnadsstyrelsen* (skr. 31/8 1956) hemställer, att till byggnadsarbeten vid anstaltens institution i Bergshamra och filial i Åkarp skall för nästa budgetår anvisas ett investeringsanslag av tillhopa 225 000 kronor. *Styrelsen för statens centrala frökontrollanstalt* (skr. 31/8 1956) hemställer därjämte, att till byggnadsarbeten för anstaltens fältkontrollavdelning och filial i Stora Råby skall anvisas ett investeringsanslag av 2 325 000 kronor. De föreslagna byggnadsarbetena framgår av följande sammanställning.

1. Institutionen i Bergshamra

a) anordnande av arkivlokaler i källare under bostadshuset	50 000	
b) uppförande av lagerbyggnad för förvaring av frö- och spannmålsprover	65 000	
c) personalutrymmen för förvaring av kläder och intagande av mat	30 000	145 000

2. Filialen i Åkarp

Förbättringsarbeten inom anstaltens filialbyggnad.. 80 000

3. Nybyggnad för anstaltens fältkontrollavdelning och filial i Stora Råby

a) institutionsbyggnad	1 900 000	
b) växthus	300 000	
c) bostadshus	125 000	2 325 000

Summa kronor		2 550 000
--------------	--	-----------

Efter närmare redogörelse för anstaltsstyrelsens och byggnadsstyrelsens motiveringar för de framlagda förslagen har *departementschefen* anfört följande.

»Vad till en början angår förslaget om nybyggnad för frökontrollanstaltens fältkontrollavdelning och filial å de i Lunds stad belägna kronoegendomarna Stora Råby torde jag få erinra om att ifrågavarande egendomar genom beslut den 30 april 1953 bestämdes skola ställas till förfogande för nyssnämnda delar av anstalten. Anstaltsstyrelsen har framhållit, att egendomarna endast i mycket ringa mån kan utnyttjas för ifrågavarande ändamål, innan lämpliga byggnader uppförts på platsen. Såsom framgår av utredningen i ärendet disponerar filialen och fältkontrollavdelningen f. n. vissa utrymmen vid Alnarp. Enligt vad anstaltsstyrelsen anmält i det före-

gående, måste emellertid den upplåtelse av växthus för kontrollodlingar av drivhuskulturer, som möjliggjorts av Alnarps trädgårdar, upphöra senast år 1957. Jag anser i likhet med anstaltsstyrelsen det vara angeläget, att åtgärder vidtages för en lösning av anstaltsstyrelsens ifrågavarande lokalfråga. Med hänsyn till den begränsning, som måste iakttagas i fråga om den offentliga byggnadsverksamheten, är jag dock icke beredd att nu förorda ett byggnadsprogram av den omfattning, anstaltsstyrelsen föreslagit. För min del tillstyrker jag endast, att medel skall anvisas för byggande av de växthus, som av nyss angivna skäl är oundgängligen av behovet påkallade. Den av byggnadsstyrelsen beräknade kostnaden härför, 300 000 kronor, torde böra godtagas. Jag föreslår sålunda, att detta belopp skall anvisas för ändamålet för nästa budgetår.

Med de övriga föreslagna byggnadsarbetena torde få anstå.»

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag tillstyrkes av utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid statens centrala frökontrollanstalt* för budgetåret 1957/58 anvisa ett investeringsanslag av 300 000 kronor.

7:0) *Byggnadsarbeten vid skogshögskolan. Styrelsen för skogshögskolan och statens skogsforskningsinstitut* (skr. 31/8 1956) hemställer, såvitt nu är i fråga, att till byggnadsarbeten vid skogshögskolan skall för nästa budgetår anvisas ett anslag av 476 000 kronor. Anslaget avses för följande byggnadsarbeten.

1. Ombyggnadsarbeten i huvudbyggnaden			
a)	ombyggnad av vissa lokaler inom gamla biblioteket i bottenvåningen till en institution för skoglig arbetslära	85 000	
b)	ombyggnadsarbeten i studentkårens lokaler	30 000	
c)	ombyggnad och utbyggnad av högskolans mäss i källarvåningen samt inrättande av mathiss till högtids-salen	200 000	315 000
2. Byggnadsarbeten i Garpenberg			
a)	nybyggnad för en assistentbostad	110 000	
b)	garage för nio bilar	45 000	
c)	vedgård	2 000	157 000
3. Uthus för garage m. m. i Bogesund			
			4 000
			<hr/>
Summa kronor			476 000

Departementschefen har anfört följande.

»Vad till en början angår de föreslagna ombyggnadsarbetena i högskolans huvudbyggnad kan jag icke tillstyrka, att medel skall anvisas för ifrågavarande ändamål.

Beträffande högskolans förläggning i Garpenberg har medel begärts till

byggnadsarbeten, uppgående till ett belopp av 157 000 kronor. En medelsanvisning av denna omfattning torde dock f. n. icke komma i fråga. Av de föreslagna byggnadsarbetena synes enligt min mening byggandet av en ny assistentbostad vara det mest angelägna. Jag anser därför, att medel nu bör äskas för ifrågavarande nybyggnad. Kostnaderna för ändamålet har beräknats till 110 000 kronor. Enligt vad jag inhämtat synes emellertid en sådan bostad av tillfredsställande beskaffenhet böra kunna uppföras till en kostnad av omkring 75 000 kronor. Av detta belopp torde, under förutsättning av riksdagens bifall härtil, ca 5 000 kronor kunna täckas av besparing, som kan väntas uppkomma å medel, som för budgetåret 1955/56 anvisats för ombyggnad av huvudbyggnaden och den s. k. Malmgården. I enlighet härmed är jag beredd förorda, att ett belopp av 70 000 kronor anvisas för ändamålet. Vidare kan jag tillstyrka, att 2 000 kronor anvisas för byggande av den föreslagna vedgården vid förläggningen. Med övriga byggnadsarbeten vid Garpenberg torde tills vidare böra anstå.

Det föreslagna byggnadsföretaget i Bogesund kan jag icke tillstyrka.

Vid bifall till vad jag sålunda föreslagit skulle till byggnadsarbeten vid skogshögskolan behöva anvisas ett investeringsanslag av (70 000 + 2 000 =) 72 000 kronor.»

Utskottet. Kungl. Maj:ts framställning föranleder icke någon erinran från utskottets sida. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid skogshögskolan* för budgetåret 1957/58 anvisa ett investeringsanslag av 72 000 kronor.

8:o) *Byggnadsarbeten vid statens skogsforskningsinstitut.* *Styrelsen för skogshögskolan och statens skogsforskningsinstitut* (skr. 24/8 1956) hemställer att till byggnadsarbeten vid institutet skall för nästa budgetår anvisas ett investeringsanslag av 28 000 kronor. Anslaget avser ändringsarbeten inom institutets huvudbyggnad och ett stängsel.

Departementschefen har ansett de av institutsstyrelsen föreslagna byggnadsarbetena vara av den angelägenhetsgrad, att de bör komma till utförande under nästa budgetår.

Utskottet. Utskottet biträder Kungl. Maj:ts framställning och hemställer därför,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid statens skogsforskningsinstitut* för budgetåret 1957/58 anvisa ett investeringsanslag av 28 000 kronor.

Statens utlåningsfonder

9:o) *Statens avdikningslånefond.* *Lantbruksstyrelsen* (skr. 28/8 1956) hemställer, att beloppet för utlåning från avdikningslånefonden under budgetåret 1957/58 skall bestämmas till högst 6 000 000 kronor samt att såsom kapitaltillskott till fonden skall anvisas ett anslag av 3 500 000 kronor.

Departementschefen har anfört följande.

»Lantbruksstyrelsens förslag att höja utlåningsramen från 4 500 000 kronor till 6 000 000 kronor kan jag icke biträda. Den bör enligt min mening bibehållas vid oförändrat belopp. Det torde vidare vara till fyllest, om fonden tillföres ett kapitaltillskott av 2 500 000 kronor.»

Utskottet. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet, att riksdagen må

a) medgiva, att under budgetåret 1957/58 lån må beviljas från statens avdikningslånefond å tillhopa högst 4 500 000 kronor

b) till *Statens avdikningslånefond* för budgetåret 1957/58 anvisa ett investeringsanslag av 2 500 000 kronor.

10:o) **Kronotorparnas inventarielånefond**. Under tillstyrkande av Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att det för budgetåret 1953/54 anvisade anslaget till Kronotorparnas inventarielånefond må under budgetåret 1957/58 användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

11:o) **Statens skogslånefond**. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att det för budgetåret 1948/49 anvisade investeringsanslaget till Statens skogslånefond må under budgetåret 1957/58 användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

Fonden för låneunderstöd

12:o) **Lån för anskaffande av skoljordbruk vid lantmanna- och lanthushållsskolor**. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att det för budgetåret 1947/48 anvisade investeringsanslaget till Lån för anskaffande av skoljordbruk vid lantmanna- och lanthushållsskolor må under budgetåret 1957/58 användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

13:o) **Lån till främjande av beredning och avsättning av fisk m. m.** *Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök* (skr. 21/8 1956) hemställer, att för ifrågavarande ändamål skall anvisas ett investeringsanslag av 1 500 000 kronor för nästa budgetår. Styrelsen anför, att inneliggande, på Kungl. Maj:ts prövning beroende låneansökningar uppgår till ett sammanlagt belopp av omkring 2 600 000 kronor och att det föreligger trängande behov av fortsatt upprustning i fråga om fryserier och andra anläggningar för fiskberedning.

Föredragande statsrådet har anfört följande.

»Anslagsbehovet för ifrågavarande ändamål uppskattas av fiskeristyrelsen till 1 500 000 kronor för nästa budgetår. Vid den återhållsamhet, som måste iakttagas i fråga om statlig investeringsverksamhet, torde emellertid medel i den omfattning, fiskeristyrelsen föreslagit, icke nu böra ställas till förfogande. Med hänsyn härtill ävensom till att en betydande odisponerad behållning f. n. finnes å anslaget torde en medelsanvisning av 200 000 kronor kunna antagas vara tillräcklig för att tillgodose de mest angelägna låneanspråken under nästa budgetår.»

Utskottet. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts framställning och hemställer fördenskuU,

att riksdagen må till *Lån till främjande av beredning och avsättning av fisk m. m.* för budgetåret 1957/58 anvisa ett investeringsanslag av 200 000 kronor.

Fonden för förlag till statsverket

14:o) Rörelsekapital för Alnarps egendom, mejeri och trädgårdar. Såsom rörelsekapital har gemensamt till driften vid Alnarps egendom, mejeri och trädgårdar anvisats investeringsanslag å 850 000 kronor, varav 100 000 kronor budgetåret 1938/39 och 750 000 kronor budgetåret 1951/52 (prop. 1939:2 s. 133 och 1952:2 s. 109). I anslutning till sistnämnda anvisning beslöts, att såsom rörelsekapital disponerade överskottsmedel å jordbruksrörelsen för tiden t. o. m. budgetåret 1950/51 skulle inlevereras till statsverket. De följande budgetåren redovisade emellertid såväl mejeri- som trädgårdsrörelsen betydande förluster. På grund därav visade sig rörelsekapitalet åter otillräckligt, och överskottsmedel från egendomen måste disponeras. Vid utgången av budgetåret 1955/56 var ställningen den, att ej inlevererade överskottsmedel uppgick till ca 740 000 kronor, medan i mejeriets och trädgårdarnas räkenskaper balanserade förluster i avrundade tal belöpte till respektive 149 000 och 584 000 kronor. Om medel för täckande av dessa förluster har jag hemställt i annat sammanhang denna dag (IX ht p. 29).

Genom beslut den 10 augusti 1956 uppdrog Kungl. Maj:t åt t. f. förste revisorn hos riksräkenskapsverket N. O. Svedberg att verkställa utredning rörande behovet av rörelsekapital vid Alnarps egendom, mejeri- och trädgårdar. Utredningsresultatet har framlagts i en promemoria den 8 oktober 1956, vari det totala behovet av rörelsekapital beräknats till ca 1 350 000 kronor. Utöver redan anvisade (100 000 + 750 000 =) 850 000 kronor erfordras sålunda ytterligare ca 500 000 kronor. Beträffande de närmare beräkningarna av detta belopp torde få hänvisas till promemorian.

Lantbruksstyrelsen och *styrelsen för Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut* har intet att erinra mot utredningsmannens beräkningar i fråga om behovet av rörelsekapital.

Fullmäktige i riksgäldskontoret har bl. a. anfört, att de i och för sig icke har något att erinra mot det ifrågasatta beloppet, 500 000 kronor. Fullmäktige ifrågasätter emellertid, huruvida icke vid institutet bör tillämpas samma princip för bokföring av inventariiekostnader som eljest inom statsförvaltningen, d. v. s. omedelbar avskrivning av inventarier. Enligt vad utredningsmannen påvisat, kommer med en sådan bokföringsmetod behovet av rörelsekapital att minska med ca 230 000 kronor. Fullmäktige förordar sålunda, att såsom ytterligare rörelsekapital skall anvisas ett investeringsanslag under fonden för förslag till statsverket av 270 000 kronor.

Även *riksräkenskapsverket* anser, att den inom statsförvaltningen tillämpade principen för bokföring av inventariiekostnader bör tillämpas i de olika rörelsegrenarnas redovisning. Med hänsyn härtill beräknar ämbetsverket, att behovet av ytterligare rörelsekapital kan begränsas till 250 000 kronor. Ämbetsverket har därvid förutsatt, att å institutets stat skall för varje budgetår anvisas medel för att täcka de underskott, som kan beräknas uppkomma under året på verksamheten vid mejeriet och trädgårdarna.

Departementschefen har anfört följande.

»I sina utlåtanden har remissinstanserna i princip uttalat sig för att ytterligare rörelsekapital anvisas. Jag delar denna uppfattning. Jag är emellertid icke f. n. beredd att taga ställning till frågan rörande eventuell omläggning av rörelsegrenarnas bokföring av inventariiekostnader. Vid sådant förhållande förordar jag, att det av utredningsmannen föreslagna beloppet, 500 000 kronor, skall anvisas. Därest nämnda omläggning framdeles finnes böra ske, förutsätter jag emellertid, att genom åtgärden friställt rörelsekapital skall inlevereras till statsverket. Liksom tidigare anvisade belopp bör det nu ifrågavarande beloppet, 500 000 kronor, anvisas under fonden för förslag till statsverket. Vid bifall härtill torde Kungl. Maj:t — i samband med att anslaget i fråga ställes till institutsstyrelsens förfogande — meddela föreskrift om inleverering av de utav styrelsen nu som rörelsekapital disponerade överskottsmedlen.»

Utskottet. Då det i rådande läge är nödvändigt att tillföra institutet ytterligare rörelsemedel för att icke en svårartad likviditetskris skall uppstå, förordar utskottet bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning. Utskottet hemställer sålunda,

att riksdagen må till *Rörelsekapital för Alnarps egendom, mejeri och trädgårdar* för budgetåret 1957/58 anvisa ett investeringsanslag av 500 000 kronor.

15:o) *Lagring av jordbruksprodukter*. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att det för budgetåret 1953/54 anvisade investeringsanslaget till *Lagring av jordbruksprodukter* må under budgetåret 1957/58 användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

16:o) **Inlösen av inhemskt oljeväxtfrö.** Utskottet, som biträder Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må medgiva, att det för budgetåret 1953/54 anvisade investeringsanslaget till Inlösen av inhemskt oljeväxtfrö må under budgetåret 1957/58 användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

17:o) **Ytterligare lagring av jordbruksprodukter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att det för budgetåret 1953/54 anvisade investeringsanslaget till Ytterligare lagring av jordbruksprodukter må under budgetåret 1957/58 användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

Diverse kapitalfonder

18:o) **Jordfonden.** Kungl. Maj:t har under denna punkt (s. 35—36) hemställt om ett kapitaltillskott av 2 000 000 kronor.

I samband härmed har utskottet behandlat en inom riksdagens första kammare väckt, till utskottet hänvisad motion, nr 365, av herr *Franzén*, vari hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla om vidtagande av åtgärder i syfte att snarast möjligt iordningställa en fiskehamn vid Hallshuks fiskeläge samt bemyndiga Kungl. Maj:t att förskottera härför erforderliga medel ur jordfonden, eller, därest fiskehamnen vid Hallshuks fiskeläge dock icke anses böra iordningställas på nämnda sätt, medgiva att bemyndigandet må gälla för andra angelägna fiskehamnsanläggningar på Gotland.

Beträffande den närmare motiveringen för yrkandena torde utskottet få hänvisa till innehållet i motionen.

Lantbruksstyrelsen (skr. 28/8 1956) hemställer, att till fonden skall för budgetåret 1957/58 anvisas ett investeringsanslag av 6 000 000 kronor.

Departementschefen har anfört följande.

»Det är angeläget, att rationaliseringsverksamheten uppehålls i ungefär samma omfattning som hittills. Enligt min mening bör därför ytterligare medel anvisas under förevarande fond. Med hänsyn till den avsevärda behållning å fonden, som förelåg vid ingången av löpande budgetår, och i betraktande av den genomsnittliga medelsförbrukningen för ifrågavarande ändamål under senare år, torde det emellertid vara tillräckligt, om fonden tillföres ett kapitaltillskott av 2 000 000 kronor.»

Utskottet. Vad beträffar yrkandena i motionen I: 365 förordar utskottet — under åberopande av sina uttalanden tidigare denna dag i utlåtandet nr 1 under punkten 120 — att desamma icke må föranleda någon riksdagens

åtgärd. Med hänsyn härtill och då Kungl. Maj:ts framställning under förevarande punkt icke föranleder någon utskottets erinran, hemställer utskottet,

1) att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning, till *Jordfonden* för budgetåret 1957/58 anvisa ett investeringsanslag av 2 000 000 kronor;

2) att motionen I:365, såvitt avser yrkandet om hemställan hos Kungl. Maj:t att vidtaga åtgärder i syfte att snarast möjligt iordningställa en fiskehamn vid Hallshuks fiskeläge och om bemyndigande för Kungl. Maj:t att förskottera härför erforderliga medel ur förevarande fond, icke må föranleda någon riksdagens vidare åtgärd;

3) att motionen I: 365, såvitt däri yrkats att — därest yrkandet under 2) icke kan bifallas — bemyndigandet må gälla för andra angelägna fiskehamnsanläggningar på Gotland, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

19:o) **Arrendeegnahemsfonden.** Med biträdande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att det för budgetåret 1943/44 anvisade anslaget till Arrendeegnahemsfonden må under budgetåret 1957/58 användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

20:o) **Statens reproduktionsanstalts fond: Utökad maskinell utrustning.** För innevarande budgetår har å kapitalbudgeten under rubriken Statens reproduktionsanstalts fond anvisats dels 100 000 kronor till utökad maskinell utrustning, dels 5 000 kronor till ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten.

Med överlämnande av en framställning från statens reproduktionsanstalt ävensom yttrande däröver från statens tryckeriintendent hemställer *lantmäteristyrelsen* (skr. 18/9 1956), att för nästa budgetår skall anvisas dels ett investeringsanslag av 154 000 kronor till utökad maskinell utrustning, dels ett investeringsanslag av 5 000 kronor till ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten.

Statens tryckeriintendent anför, att den föreslagna kompletteringen av den maskinella utrustningen vid anstalten icke givit anledning till erinran.

Föredragande statsrådet har anfört följande.

»Med hänsyn till angelägenheten av att reproduktionsanstalten till sitt förfogande har en så långt möjligt mot nutida krav svarande maskinell utrustning finner jag mig böra tillstyrka den föreslagna medelsanvisningen för nästa budgetår. För ändamålet bör således anvisas ett belopp av tillhoppa 154 000 kronor. Jag har heller icke något att erinra mot att även för nästa budgetår anvisas ett anslag av 5 000 kronor till ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten vid anstalten.»

Utskottet. Kungl. Maj:ts föreliggande framställning har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer därför,

att riksdagen må till *Statens reproduktionsanstalts fond: Utökad maskinell utrustning* för budgetåret 1957/58 anvisa ett investeringsanslag av 154 000 kronor.

21:o) *Statens reproduktionsanstalts fond: Ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten.* Under åberopande av vad som anförts under nästföregående punkt hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens reproduktionsanstalts fond: Ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten* för budgetåret 1957/58 anvisa ett investeringsanslag av 5 000 kronor.

22:o) *Statens reproduktionsanstalts fond: Rörelsekapital för statens reproduktionsanstalt.* Enligt beslut senast av 1956 års riksdag (kapitalbudgeten, jordbruksdepartementet, s. 31) äger lantmäteristyrelsen att, för att bereda reproduktionsanstalten rörelsekapital, begagna en rörlig kredit i riksgäldskontoret av tillhoppa intill 800 000 kronor.

Med överlämnande av en framställning från statens reproduktionsanstalt hemställer *lantmäteristyrelsen* (skr. 30/11 1955 och 6/6 1956), att för nästa budgetår skall anvisas ett investeringsanslag av 500 000 kronor till ifrågasvarande fond för utökning av reproduktionsanstaltens rörelsekapital. Vid bifall härtill skulle anspråken på rörlig kredit kunna minskas till 500 000 kronor.

I sin framställning framhåller reproduktionsanstalten bl. a., att dess nuvarande likviditetssvårigheter är en följd av gällande finansieringsbestämmelsers verkan vid den hittills pågående expansionen hos anstalten. I anslutning härtill förebringas en närmare utredning angående behovet av ökning av rörelsemedlen.

Lantmäteristyrelsen framhåller i anslutning härtill, att omsättningstillgångar i viss omfattning torde vara bundna i anstaltens rörelse på samma sätt som anläggningstillgångarna. De synes därför enligt styrelsen till denna del icke vara av den karaktären, att de, såsom hittills skett, bör finansieras genom ianspråktagande av kortfristig rörlig kredit utan i stället genom anvisande av investeringsanslag till statens reproduktionsanstalts fond. I detta sammanhang understryker styrelsen önskvärdheten av att utredning rörande anstaltens framtida uppgifter och organisation snarast kommer till stånd.

Fullmäktige i riksgäldskontoret (remissutlåtanden 29/12 1955 och 20/9 1956) anför, att den av anstalten verkställda utredningen synes ge vid handen, att det egna kapitalet är alltför ringa i förhållande till omslutningen. Ett tydligt bevis härför finner man bl. a. däri, att den rörliga krediten i riksgäldskontoret synes tendera att bli alltmer fast och oföränderlig. Fullmäktige finner därför förslaget om att tillföra anstalten erforderliga rörelsemedel i annan form än genom ökning av den rörliga krediten innebära en rik-

tig tanke och har för sin del icke något att erinra mot bifall till den nu i ärendet föreliggande framställningen. Den faktiska nettoökningen av anstaltens rörelsemedel skulle då komma att bli 200 000 kronor.

Riksräkenskapsverket (remissutlåtande 4/12 1956) tillstyrker, att för budgetåret 1957/58 anvisas ett investeringsanslag å 500 000 kronor till rörelsekapital för statens reproduktionsanstalt och att i samband härmed maximibeloppet för reproduktionsanstaltens rörliga kredit hos riksgäldskontoret nedsättes med 300 000 kronor till 500 000 kronor.

Föredragande statsrådet har anfört följande.

»Såsom framgår av det föregående innefattar förevarande framställningar förslag om att öka statens reproduktionsanstalts rörelsemedel med 200 000 kronor genom dels en anvisning av ett investeringsanslag av 500 000 kronor till reproduktionsanstaltens fond såsom rörelsekapital och dels en minskning av anstaltens rörliga kredit i riksgäldskontoret med 300 000 kronor från 800 000 kronor till 500 000 kronor.

Vad först angår frågan om anstaltens rörelsekapital, framgår av utredningen i ärendet, att anstaltens eget kapital är alltför lågt i förhållande till omslutningen. De olägenheter, kapitalbristen innebär för anstalten, torde vara uppenbara. Med hänsyn härtill anser även jag, att anstaltens eget kapital bör ökas. Mot beräkningen av kapitalbehovet har jag icke något att erinra. Jag tillstyrker därför, att 500 000 kronor ställes till lantmäteristyrelsens förfogande för att användas såsom rörelsekapital åt reproduktionsanstalten. För ändamålet bör alltså anvisas ett investeringsanslag av 500 000 kronor. Anslaget bör benämnas Rörelsekapital för statens reproduktionsanstalt samt uppföras under Diverse kapitalfonder: Statens reproduktionsanstalts fond.

På grund av den ökade omslutningen torde de rörelsemedel, vilka hittills ställts till förfogande för anstaltens verksamhet, icke vara tillräckliga för att tillgodose anstaltens nu anmälda behov. Det torde vara ofrånkomligt att öka anstaltens tillgång på dylika medel med ett belopp av 200 000 kronor. Vid bifall till mitt förslag om anvisande av ett investeringsanslag av 500 000 kronor såsom rörelsekapital åt anstalten skulle anstaltens behov av rörlig kredit hos riksgäldskontoret därvid komma att uppgå till 500 000 kronor. Jag biträder sålunda förslaget, att en rörlig kredit av denna storleksordning ställes till lantmäteristyrelsens förfogande. I förhållande till vad nu gäller innebär förslaget en sänkning av den rörliga krediten med 300 000 kronor. Jag utgår från, att berörda kreditmöjlighet icke utnyttjas i vidare mån än som oundgängligen erfordras.»

Utskottet. Med hänsyn till vad i ärendet anförts tillstyrker utskottet Kungl. Maj:ts förevarande förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må

- 1) till *Statens reproduktionsanstalts fond: Rörelsekapital för statens reproduktionsanstalt* för budgetåret 1957/58 anvisa ett investeringsanslag av 500 000 kronor;

2) med ändring av tidigare beslut om bemyndigande för fullmäktige i riksgäldskontoret att för beredande av rörelsekapital åt statens reproduktionsanstalt tillhandahålla anstalten en rörlig kredit av högst 800 000 kronor, bemyndiga fullmäktige att för sagda ändamål tillhandahålla anstalten en rörlig kredit av intill 500 000 kronor.

23:o) **Uppskjutna frågor.** Utskottet kommer framdeles att avgiva utlåtande beträffande de i propositionen under följande punkter upptagna frågorna, nämligen

punkten 9: Statens lånefond för hästavelns befrämjande och

punkten 11: Fiskerilånefonden, vilket utskottet härmed får för riksdagen anmäla.

Stockholm den 14 mars 1957

På jordbruksutskottets vägnar:

ANDERS PETTERSSON

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit:

från första kammaren: herrar Anderberg, Lage Svedberg, Nord, Jon Jonsson, Bertil Andersson, Hansson, Hjalmar Nilsson, Eskilsson, Sigfrid Larsson och Franzén;

från andra kammaren: herrar Pettersson i Dahl, Gustafson i Dädesjö, Antby, Jacobson i Vilhelmina, Andersson i Hyssna, Ahlsten, Jonsson i Strömsund, Sköld, Östlund och Agerberg;

dock att vid behandlingen av punkterna

3 herrar Mossberger, Kristiansson, Uno Olofsson, Yngve Nilsson, Nilsson i Lönsboda, Johanson i Västervik och Andersson i Långviksmon deltagit i stället för herrar Jon Jonsson, Bertil Andersson, Nord, Eskilsson, Antby, Jonsson i Strömsund och Ahlsten, samt

4 samma personer närvarit som under punkten 3 med undantag av att herr Bertil Andersson deltagit i stället för herr Hjalmar Nilsson.

Reservation

vid *punkten 3:o*) (Byggnadsarbeten m. m. vid statens försöksgårdar) av herrar *Lage Svedberg, Hansson, Franzén, Uno Olofsson, Jacobson* i Vilhelmina, *Östlund, Agerberg, Nilsson* i Lönsboda och *Andersson* i Långviksmon, vilka ansett att

dels det stycke av utskottets utlåtande, som på s. 4 börjar med orden »Utskottet vill» och på s. 5 slutar med orden »och II: 110», bort ersättas med text av följande lydelse:

»I likhet med motionärerna finner utskottet det synnerligen angeläget, att den av riksdagen beslutade utbyggnaden av Norrlands lantbruksförsöksanstalt Röbbäcksdalen fullföljes så snart förhållandena det medger. Såsom framhållits i motionerna kan nämligen en sådan utbyggnad med stor sannolikhet bidra till en lönsamhetsförbättring för det norrländska jordbruket och därigenom hindra jordbrukets avfolkning i denna del av vårt land. En av förutsättningarna härför är emellertid enligt motionerna, att kompetent arbetskraft kan anskaffas för verksamheten, vilket i sin tur förutsätter att tillfredsställande bostäder kan erbjudas. Vidare understrykes i motionerna vikten av att den föreslagna maskinhallen uppföres snarast möjligt samt att övriga för Röbbäcksdalen ifrågasatta arbeten genomföres.

Utskottet anser för sin del mycket starka skäl föreligga, att samtliga de nu föreslagna arbetena vid Röbbäcksdalen kommer till utförande. Enligt utskottets förmenande finnes därför i och för sig icke något att erinra mot att medel härför ställes till förfogande under nästa budgetår. Med hänsyn till nödvändigheten att så långt som möjligt hålla tillbaka de offentliga investeringarna begränsar sig utskottet emellertid till att nu förorda att åtminstone ytterligare en arbetarbostad uppföres. Enligt vad som upplysts finnes nämligen f. n. — på grund av den stora tillströmningen av arbetspersonal, som anlitas av byggnadsstyrelsen och vattenfallsstyrelsen för utförande i styrelsernas regi av arbeten i trakten — ingen möjlighet att hyra bostäder i närheten av Röbbäcksdalen. Kostnaden för nyssnämnda arbetarbostad har av högskolestyrelsen beräknats till 55 000 kronor. Utskottet tillstyrker därför, att anslaget för nästa budgetår uppräknas med detta belopp. Därvid förutsätter utskottet emellertid, att förslag om utförande av de återstående arbeten vid Röbbäcksdalen, som förordats av högskolestyrelsen, framlägges till nästa års riksdag.»

dels ock utskottets hemställan under 1) bort lyda sålunda:

»1) att riksdagen må, med anledning av Kungl. Maj:ts framställning samt motionerna I: 55 och II: 110 ävensom med avslag å motionerna I: 230 och II: 287, sistnämnda två motioner såvitt nu är i fråga, till *Byggnadsarbeten m. m. vid statens försöksgårdar* för budgetåret 1957/58 anvisa ett investeringsanslag av 162 500 kronor;»